

JUDr. Lenka Deverová
advokátka

Zapsána v seznamu advokátů České advokátní komory pod č.1581

Advokátní kancelář

K Podjezdu 3, 140 00 Praha 4

IČ: 48124532

DIČ: CZ526012024

mobil kancelář: 731 411 285

tel.: 241 403 600, 241 405 293

fax: 241 408 478

www.deverova.cz

E-mail: lenka.deverova@iol.cz

Pro ministerstvo zemědělství

Metodika pro standardizaci místních akčních skupin

**Právní doporučení pro MAS, mající právní formu spolků podle zákona č.89/2012 Sb.,
občanského zákoníku**

Praha
Září 2014

Zadání:

- Zpracování návrhu postupu pro MAS působící v právní formě spolku
- Aktivní účast na třech seminářích pro MAS
- Vyhodnocení výstupu školení a formulace doporučení včetně konzultace návrhu na kontrolu standardů MAS ze strany SZIF

Splnění zadání:

- I. Účast na seminářích
  - a. Brno - Hotel Maximus Resort, 24. 7. 2014
  - b. Praha - Ministerstvo zemědělství ČR, 29. 7. 2014
  - c. Praha - Ministerstvo zemědělství ČR, 30. 7. 2014
- II. Zpracování metodického materiálu pro spolky včetně odpovědí na otázky MAS

Zpracovala:
JUDr. Lenka Deverová, advokátka

Obsah:

1. Úvod
2. Popis právní úpravy spolků
3. Aplikace zákona o veřejných rejstřících z.č. 304/2013 Sb.
4. PowerPoint – prezentace na semináři
5. Odpověď na dotazy (s přihlédnutím k specifickým dotazům k o.p.s. či ústavům)
6. Zájmová sdružení právnických osob
7. O autorovi

I. Úvod

Místní akční skupiny (MAS) jako otevřené místní partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem, které působí na vymezeném subregionálním území, jsou nástrojem pro realizaci komunitně vedeného místního rozvoje. Komunitně vedený místní rozvoj (ve venkovském území se jedná o metodu LEADER) je popsán v článcích 32 – 35 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen „Společné nařízení“).

MAS může být buď partnerství s právní subjektivitou, kdy se partneři spojí v rámci vytvořené společné struktury nebo může mít formu partnerství bez právní subjektivity v rámci organizační složky právnické osobnosti na základě smluv mezi touto právnickou osobností a partnery. Partnerstvím s právní subjektivitou je jako typická forma spolek podle zákona č.89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“). Do 31. 12. 2013 působily tyto spolky jako občanská sdružení podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů.

II. Právní úprava spolků, specifika pro MAS

Spolek je sdružením fyzických a právnických osob. Členem spolku může být i obec. Podmínky členství si stanoví spolek ve svých stanovách. Právní úpravu spolků obsahuje NOZ v §§ 214-302 NOZ. Právní režim spolků se řídí i obecnými ustanoveními NOZ vztahujícími se k právnickým osobám - §§ 118-210 NOZ. Do režimu spolků zasahují přechodná ustanovení §3042 a §3045 NOZ.

Úprava spolků v §§ 232-267 NOZ je ve většině paragrafů úpravou dispozitivní. Právní režim spolku je možné nastavit odlišně od NOZ. Režim odlišný od NOZ lze stanovit pouze stanovami jako zakladatelským právním jednáním. Není tedy možné upravovat odlišnosti od NOZ upravovat v různých vnitřních předpisech např. v jednacích řádech apod.

Účel spolku

Účelem spolku může být realizace jak vzájemně prospěšné činnosti tj. ve prospěch členů, tak veřejně prospěšný ve prospěch veřejnosti. Nejčastější model je model smíšený.

Členství

Podmínky vzniku členství musejí být upraveny stanovami. Členství podle § 233 NOZ vzniká přijetím za člena nebo jiným způsobem určeným stanovami. O přijetí za člena rozhoduje orgán určený stanovami, jinak nejvyšší orgán spolku.

Pro MAS je Metodikou dána pravomoc přijímání členů nejvyššímu orgánu (čl.3.3.3.3.) – tuto pravomoc lze delegovat na jiný povinný orgán. Minimální podmínky pro vznik členství jsou dány čl. 3.3.2.2. Metodiky. Každá MAS si může určit i další podmínky. Při přijímání členů je nutné respektovat jeden z základních znaků MAS, kterým je otevřené partnerství. Některé MAS interpretují nesprávně požadavek na rozhodování v MAS, kdy ani soukromý ani veřejný

sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí mít více než 49% hlasovacích práv, jako požadavek na složení členské základny. Na skladbu členské základny MAS se tento požadavek neuplatní. Ten se uplatní na usnášeníšopnost každého jednotlivého zasedání nejvyššího orgánu. A dále se uplatní ve složení rozhodovacího a výběrového orgánu.

Struktura orgánů

Pro MAS je pak nutností upravit přímo ve stanovách strukturu orgánů, členství v těchto orgánech, usnášeníšopnost orgánů a jejich pravomoci tak, aby úprava odpovídala Metodice.

Každý spolek musí konstituovat dva povinné orgány – nejvyšší orgán a statutární orgán. Ostatní orgány si spolek vytváří jako orgány fakultativní s tím, že NOZ upravuje dispoziitivně postavení kontrolního orgánu a rozhodčího orgánu. Je pravomocí každého spolku upravit si samostatně strukturu orgánů při zachování obou povinných orgánů.

Pro MAS pak platí z Metodiky povinnost vytvořit tzv. povinné orgány - nejvyšší orgán jako shromáždění členů, rozhodovací orgán, výběrový orgán a kontrolní orgán.

Pro strukturu orgánů MAS spolku jsou nejčastější tyto dva modely:

1. nejvyšší orgán – shromáždění členů
statutární orgán – předseda
rozhodovací orgán MAS
výběrový orgán
kontrolní orgán
2. nejvyšší orgán – shromáždění členů
statutární orgán - rozhodovací orgán MAS
výběrový orgán
kontrolní orgán

Ve stanovách musí být u povinných orgánů MAS vymezeny jejich pravomoci dle Metodiky. V případě, že pravomoci určené jednotlivým orgánům Metodikou vykonávají v současnosti jiné orgány např. Monitorovací výbor, je třeba uvést pravomoci orgánů do souladu s Metodikou – v uvedeném případě monitoring svěřit kontrolní komisi popř. v novém uspořádání sloučit stávající monitorovací orgán s kontrolním orgánem působícím podle Metodiky.

Nejvyšší orgán

V souladu s Metodikou vytváří MAS nejvyšší orgán, v němž jsou zastoupení všichni členové. Pro MAS z Metodiky vyplývá, že všichni členové MAS mají právo účasti na zasedání nejvyššího orgánu a mají právo být voleni do povinných orgánů MAS. NOZ upravuje postupy pro nejvyšší orgán v §248-254. Pokud chce tyto postupy MAS upravit odlišně od NOZ (lhůta svolání zasedání, způsob řízení zasedání NO, práva členů na zasedání NO, vypracování zápisu), učiní tak ve stanovách. Možnost této odlišné úpravy obsahuje § 247 odst. 3.

Působnost nejvyššího orgánu se upraví podle § 247 odst.1 NOZ a podle bodu 3.3.3.3. Metodiky. Úprava působnosti NO v Metodice umožňuje některé pravomoci delegovat na jiné povinné orgány MAS. Delegaci je možné provést uvedením delegovaných pravomocí ve výčtu působnosti orgánu, na který se deleguje.

Pro případ, kdy se nesejde na zasedání MAS usnášeníschopná nadpoloviční většina členů MAS, může MAS postupovat podle § 257 NOZ a svolat náhradní zasedání NO. Režim svolání náhradního zasedání nemusí být upraven ve stanovách, neboť se jedná o zákonnou úpravu. Ve stanovách je třeba upravit režim náhradního zasedání, pokud se svolává v jiných lhůtách, než stanoví NOZ.

Statutární orgán

Statutární orgán spolku může být kolektivní nebo individuální. Pro úvahu o tom, který orgán určit jako orgán statutární, je třeba vycházet z obecného vymezení statutárního orgánu v §163 NOZ. Statutárnímu orgánu je svěřena veškerá působnost, která není stanovami spolku nebo zákonem svěřena jiným orgánům. Je-li statutární orgán individuální, může dojít k soustředění značné rozhodovací pravomoci v rukou jedné osoby. Její omezení je možné tím, že se ve stanovách podrobně vymezení působnosti ostatních orgánů, do nichž pak individuální statutární orgán nezasahuje.

U individuálního orgánu je třeba respektovat, že individuální orgán je orgán jednočlenný – je jím např. předseda. Není možné, aby jako statutární orgán byl definován předseda i místopředseda.

Je-li statutární orgán kolektivní, musí být stanoven způsob jeho jednání navenek např. „*spolek zastupuje předseda výboru samostatně*“, „*spolek zastupuje předseda a místopředseda každý samostatně*“, „*předseda a místopředseda společně*“ apod.

U MAS může být kolektivním statutárním orgánem rozhodovací orgán MAS, není nutné vytvářet oddělené orgány. Rozhodovací orgán může název upraven např. představenstvo, výkonný výbor, předsednictvo. Ve stanovách se doporučuje uvést, že se jedná o orgán rozhodovací podle Metodiky, aby nemohla vzniknout jakákoliv pochybnost: „*výkonný výbor je rozhodovacím orgánem podle Metodiky pro standardizaci MAS.*“

Kontrolní orgán

Obecně nemusí spolek zřizovat kontrolní orgán. Podle NOZ se jedná o orgán fakultativní.

Pro MAS se kontrolní orgán Metodikou určuje jako povinný orgán, volený z členů MAS. Metodikou má vymezenou působnost, nejedná se pouze o kontrolní pravomoci – kontrolní orgán MAS zodpovídá i za monitoring a hodnocení SCLLD. Tuto pravomoc nelze přenést na jiný orgán MAS. Pokud MAS vytvářejí samostatné monitorovací orgány, může se jednat pouze o poradní skupiny kontrolního orgánu – za monitoring vždy zodpovídá přímo rozhodovací orgán.

NOZ - obecná úprava fungování a rozhodování kolektivních orgánů

Na kolektivní orgány MAS (rozhodovací orgán, výběrová komise, kontrolní orgán) se vztahuje obecná úprava NOZ §§ 151-166.

Členy kolektivních orgánů mohou být jak fyzické osoby, tak právnické osoby. U MAS je velmi pravděpodobné, že do povinných orgánů, které jsou voleny z členů MAS, budou zvoleny i právnické osoby. V souladu s §154 NOZ právnická osoba – člen orgánu zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala. U statutárního orgánu se tato osoba jednající za člena – právnickou zapisuje do rejstříku. Jinak právnickou osobu jako člena orgánu zastupuje její statutární orgán.

Kolektivní orgány rozhodují ve sboru. Tato zásada neplatí, pokud je působnost jednotlivých členů orgánů rozdělena podle určitých oborů. V takovém případě rozhoduje člen orgánu ve vymezené působnosti samostatně. To však nezbujuje ostatní členy orgánu povinnosti dohlížet, jak jsou záležitosti právnické osoby spravovány.

Z procedurálních pravidel je ještě potřeba zmínit povinnost zaznamenat na žádost člena orgánu jeho odlišné stanovisko při hlasování a právo člena orgánu, dovědět se obsah rozhodnutí, které bylo přijato v jeho nepřítomnosti. Oba tyto zákonné požadavky budou pravidla plněny zpracováním zápisu z jednání orgánu.

Členové orgánu se nemusejí scházet k osobnímu jednání. Podle §156 odst. 3 NOZ může být ve stanovách upraveno rozhodování formou per rollam tj. mimo zasedání v písemné formě. Může být upraveno i jednání s využitím technických prostředků. I při těchto formách rozhodování musí být dodrženo pravidlo 49% dle Metodiky.

V §160 NOZ se stanoví pravidlo, podle něhož odstoupí-li člen voleného orgánu (povinného orgánu MAS) ze své funkce, zaniká funkce uplynutím dvou měsíců o dojití prohlášení o odstoupení na adresu spolku. Od tohoto jednostranného ukončení členství rozhodnutím člena orgánu, je třeba odlišit ukončení členství v orgánu dohodou mezi spolkem (zde MAS) a členem, orgánu. Obecně jsou podmínky zániku členství v orgánech: uplynutím funkčního období, odstoupením, dohodou, odvoláním, úmrtím člena- fyzické osoby a zánikem člena (právnické osoby).

Všichni členové povinných i fakultativních orgánů MAS odpovídají podle §159 za výkon své funkce s tzv. péčí řádného hospodáře s odpovědností za způsobenou škodu.

III. Zápis spolku ve spolkovém rejstříku

Od 1. 1. 2014 jsou všechna stávající občanská sdružení převedena do spolkového rejstříku vedeného krajským soudem podle sídla zapsaného subjektu. Do spolkového rejstříku se zapisují název, sídlo, IČ, účel spolku, předmět vedlejší hospodářské činnosti, název nejvyššího orgánu, název statutárního orgánu, počet členů statutárního orgánu, počet členů kontrolního orgánu, osoby-členové statutárního orgánu a členové kontrolního orgánu včetně data vzniku a zániku jejich členství v orgánu. Uvedené údaje je spolek povinen udržovat v aktuálním znění a při změně zapsaných údajů požádat rejstříkový soud o provedení změny zápisu.

Návrhy je nutné rejstříkovému soudu předkládat na tzv. inteligentním formuláři, který je přístupný na webových stránkách ministerstva spravedlnosti (www.justice.cz).

Rejstříkový soud vede tzv. Sbíрку listin, do které se zakládají podle zákona č.304/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob: stanovy spolku, rozhodnutí o volbě nebo jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členem statutárního orgánu a kontrolního orgánu, rozhodnutí o přeměně, výroční zpráva, je-li vydávána na základě nějaké zákonné povinnosti. Uvedené listiny se soudu předávají v digitalizované podobě.

Dokladem o založení povinných listin do sbírky listin je doklad o podání zakládaného dokumentu rejstříkovému soudu např. kopií průvodního dopisu k CD, na kterém se listiny podávají soudu s razítkem podatelny soudu či dokladem o odeslání poštou nebo kopii odeslané datové zprávou.

K návrhu na zápis změn ve spolkovém rejstříku je nutné doložit:

1. stanovy ověřeně podepsané statutárním orgánem (včetně CD s digitalizovanou podobou stanov – k založení do sbírky listin))
2. zápis z jednání nejvyššího orgánu, který schválil stanovy; ze zápisu musí být patrné, že jednání bylo usnášeníschopné,
3. u zapisovaných osob – členů statutárního a kontrolního orgánu
  - a. prohlášení o tom, že splňují podmínky pro členství v orgánech právnické osoby a že souhlasí se svým zápisem do spolkového rejstříku
  - b. údaje o rodném čísle, rodném příjmení, městě a okresu narození, státní příslušnosti (na základě těchto údajů si soud sám ověří bezúhonnost uvedených osob)
4. při změně sídla – souhlas majitele budovy s umístěním sídla (ověřený podpis) a výpis z katastru budovy
5. podává-li návrh zmocněnec (advokát, obecný zmocněnec), udělenou plnou moc)
6. úhradu kolku ve výši 1.000 Kč k úhradě soudního poplatku; v Poslanecké sněmovně je předložen návrh na zrušení soudních poplatků u neziskových organizací – účinnost snad od ledna 2014.

Všechny listiny je nutné soudu doložit v originále nebo ověřené kopii nebo při podání datovou schránkou po provedení konverze. Podpisy na inteligentním formuláři, stanovách, prohlášeních členů SR a DR, na souhlasu s umístěním sídla musí být úředně ověřené.

Jestliže soud návrh na změnu zápisu odmítne, musí svůj postup zdůvodnit. Tak zjistíte, jaké chyby jste učinili. Návrh je možné podat znovu elektronicky s opravenými chybami. Přílohy není nutné připravovat znovu, ale k novému návrhu se napíše, že „*navrhovatel žádá soud, aby jako podklad k rozhodnutí použil přílohy, které navrhovatel doložil k návrhu čj. ....* „ (čj. předchozího odmítnutého návrhu)

Jestliže soud návrhu vyhoví, běží 15 ti denní lhůta pro odvolání k Vrchnímu soudu. Teprve po uplynutí této lhůty je schválená změna provedena. Tuto lhůtu lze zkrátit, pokud se soudu pošle sdělení, že „*se navrhovatel (tj. MAS) vzdává práva odvolání a žádá o vyznačení doložky právní moci.*“ Podepíše ten, kdo podepsal podání k soudu. Zde již nemusí být ověřený podpis.

V. Odpovědi na dotazy s přihlédnutím ke specifice právní úpravy spolků

1. dotaz:

Metodika uvádí výčet povinných příloh – aktuální stanovy, zakládací listiny, statuty. Mohou být práva a povinnosti partnerů a orgánů uvedeny i v jiných dokumentech, které nejsou definovány v povinných přílohách?

Deverová odpověď:

Je nutné rozlišit vymezení práv a povinností partnerů (členů) MAS a orgánů MAS.

Partneři:

Podle bodu 3.3.2.3. Metodiky musejí být všechny podmínky pro přistoupení partnerů (členů ve spolku) včetně práv a povinností partnera uvedeny ve stanovách (tj. u spolku) nebo v zakládací listině nebo v programu Leader. Tato práva nemohou být vymezena v jiných dokumentech MAS. Tato úprava v sobě nese důraz na co nejvyšší transparentnost vztahů mezi členy a MAS i mezi členy navzájem.

Orgány:

Práva a povinnosti povinných orgánů MAS a jejich členů, které jsou upraveny v Metodice, musejí být uvedeny ve stanovách (tj. u spolku) nebo v zakládací listině nebo ve statutu (tj. u OPS a ústavu). Pokud jim MAS poskytuje ještě další práva a povinnosti mohou být uvedeny i v jiných dokumentech např. právo na diskuzní příspěvek na jednání v délce xxx minut na jednání příslušného orgánu lze uvést v jednacím řádu.

DŮLEŽITÉ: Podmínky pro přistoupení se prokazují dle Metodiky přímým internetovým odkazem na zveřejněné podmínky a dle podmínky 2.3 i stanovami/zakládacími listinami, statutem.

2. dotaz:

Bod 3.3.2.3 Metodiky zní: „MAS je otevřeným partnerstvím. Všechny podmínky pro přistoupení partnerů vč. práv a povinností partnera jsou uvedeny ve stanovách nebo zakládací listině či statutu a jsou zveřejněny na internetových stránkách MAS. Všechny podmínky pro přistoupení partnerů vč. práv a povinností jsou jak v povinných přílohách, tak musí být zveřejněny na stránkách MAS.“

Jaká práva a povinnosti musí být v dokumentech spolku vymezeny z hlediska kontroly?

Deverová odpověď:

Z hlediska korporátního charakteru spolku musejí být vymezena základní členská práva a povinnosti, a to zejména:

- a) Právo účasti na hlasování nejvyššího orgánu
- b) Právo být volen do orgánů spolku
- c) Právo a povinnost být začleněn do jedné ze zájmových skupin

- d) Povinnost chovat se čestně vůči spolku (§212 NOZ)
- e) Povinnost zachovávat vnitřní řád spolku (§212 NOZ)
- f) Povinnost platit členské příspěvky, jsou-li stanoveny

Z hlediska přijetí za člena dle Metodiky:

- a) Má na území působnosti MAS bydliště, sídlo, provozovnu nebo na daném území prokazatelně působí
- b) Zastupuje veřejné nebo soukromé místní socioekonomické zájmy.

Další práva a povinnosti a podmínky vzniku členství si stanoví MAS podle svých specifických potřeb.

3. dotaz:

Jak musí být vymezena činnost organizace a činnost MAS v dokumentaci spolku?

Deverová odpověď:

Ve stanovách spolku musí být podle § 218 písm. b) NOZ vymezen účel spolku. Dále musí být vymezen předmět/y hlavní činnosti, kterými jsou činnosti, jimiž spolek realizuje účel, k němuž byl založen. Předmět hlavní činnosti se zapisuje do spolkového rejstříku.

Spolek může realizovat vedlejší hospodářskou činnost, kterou je podnikání nebo jiná výdělečná činnost realizovaná za účelem zisku, který spolek používá pouze k podpoře činnosti hlavní včetně správy spolku (§217 NOZ). Předmět vedlejší hospodářské činnosti lze vymežit buď ve stanovách přímo, nebo je ve stanovách určeno, který orgán rozhoduje o předmětu vedlejší hospodářské činnosti a pro realizaci konkrétní hospodářské činnosti musí být doložitelné platné rozhodnutí tohoto orgánu. Vzhledem k tomu, že vedlejší hospodářská činnost je realizována za účelem zisku, musí k její realizaci spolek mít živnostenské oprávnění s výjimkou činností, které jsou z působnosti živnostenského zákona vyloučeny např. pronájem nemovitostí nebo činnosti, které jsou vykonávány na základě povolení jiných orgánů. K realizaci vedlejší hospodářské činnosti nelze použít prostředky z veřejných zdrojů.

4. dotaz:

Mohou být v MAS - spolku - členové bez volebního práva – tzv. přidružení členové?

Deverová odpověď:

Členy bez volebního práva nelze u MAS akceptovat. Podle bodu 3.3.3.3. Metodiky je nejvyšší orgán tvořen všemi členy. Ze všech členů MAS jsou voleni členové povinných orgánů MAS. U MAS lze akceptovat např. tzv. čekatele (kandidáty) členství tj. osoby, které se v rozsahu stanoveném zakladatelským právním jednáním (stanovami) podílejí na činnosti, nebyli však dosud přijati za členy.

5. dotaz:

Musí být definovány skupiny v dokumentech MAS a v jakých? Musí být způsob zařazování členů spolku do zájmových skupin vydefinováno ve stanovách? Jak konkrétně musí být případně v dokumentech MAS vymezeno? Musí být případná možnost změny popsána v dokumentech MAS?

Deverová odpověď:

Zájmové skupiny nemusejí být definovány přímo ve stanovách. Není to však vyloučeno, nutno však počítat s tím, že při každé změně počtu a druhů zájmových skupin by se musely měnit stanovy. Postačí a jako vhodnější se jeví, aby ve stanovách byl určen orgán MAS, který bude rozhodovat o vytvoření zájmových skupin. Rozhodnutí příslušného orgánu o vytvoření zájmových skupin musí být doložitelné zpravidla zápisem z jednání. Zařazování členů do zájmových skupin není nutné ve stanovách samostatně upravovat (kromě bodu 1.2, písm. q Metodiky), samotná procedura nemusí být detailně popsána.

Možnost změny příslušnosti k zájmové skupině není vyloučena. Bude k ní docházet, dojde-li ke změně převažující činnosti člena. Ve stanovách spolku může být tato možnost popsána. Je možné i řešení, že stanovení způsobu změny členství v zájmové skupině bude součástí rozhodnutí příslušného orgánu spolku o vytvoření zájmových skupin. Oprávněnost změny příslušnosti člena k zájmové skupině musí být vždy doložitelná.

6. dotaz:

Co se stane v případě, že člen ukončí činnost, zemře apod.?

Deverová odpověď:

Podle §212 NOZ neurčí-li stanovy jinak, váže se členství ve spolku na osobu člena a nepřechází na jeho právního nástupce.

Možnost přechodu členství na právního nástupce by tedy musela být explicitně uvedena ve stanovách. Vzhledem k možným komplikacím v případě více právních nástupců se tato možnost nedoporučuje.

Pokud člen pouze ukončí svou činnost a nepřestane splňovat podmínky pro členství (např. zahájí jinou aktivitu) může mu členství zůstat zachováno s tím, že přejde do jiné zájmové skupiny.

7. dotaz:

Za právnickou osobu může být do některého z povinných orgánů zvolena fyzická osoba rozdílná od osoby zmocněné pro Nejvyšší orgán?

Deverová odpověď:

Do povinných orgánů MAS jsou voleni členové MAS tj. fyzické nebo právnické osoby. Je-li členem orgánu MAS zvolena právnická osoba, určí si zástupce, který ji v tomto orgánu zastupuje. Může tedy dojít k situaci, že člena MAS - právnickou osobu bude v nejvyšším orgánu zastupovat jiná osoba než v některém z volených orgánů.

U člena statutárního orgánu – právnické osoby se do spolkového rejstříku zapisuje jak členství právnické osoby ve statutárním orgánu, tak fyzická osoba zastupující právnickou osobu – člena statutárního orgánu. Změna tohoto zmocnění tedy podléhá změně zápisu ve spolkovém rejstříku.

Nezastupuje-li právnickou osobu jako člena orgánu určený zástupce, může ji zastupovat její statutární orgán.

8. dotaz:

Jak umožnit vstup a hlasování zájemci o pozici člena MAS, když jeho vstupem by MAS překročila hranici 49% hlasovacích práv pro veřejný sektor nebo některou ze zájmových skupin?

Deverová odpověď:

MAS je otevřeným partnerstvím s tím, že do něj může jako člen vstoupit ten, kdo splní podmínky vzniku členství určené stanovami bez ohledu na hranici hlasovacích práv.

Každý člen má právo se zúčastnit jednání nejvyššího orgánu, kdy se stanoví podmínka, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí mít více než 49% hlasovacích práv. Tato podmínka se zjišťuje při každém zasedání nejvyššího orgánů a v případě, že není účastníky konkrétního zasedání naplněna, provádí se přepočít hlasů.

Pro rozhodovací a výběrový orgán MAS musí být uvedená podmínka 49% naplněna již při skladbě těchto orgánů a přepočít hlasů zde není připuštěn. Každý člen rozhodovacího a výběrového orgánu má jeden hlas.

9. dotaz:

Jakou formou má mít zmocnění zástupce člena? Postačuje např. uvedení v přihlášce, nebo je nutná plná moc?

Deverová odpověď:

Při určování zástupce je nutné postupovat podle § 154 NOZ, který stanoví, že právnická osoba-člen orgánu svého zástupce zmocní. V § 441 NOZ stanoví, že zmocnitel uvede rozsah zástupčího oprávnění v plné moci. Netýká-li se zastoupení jen určitého právního jednání, udělí se plná moc písemně.

Z této úpravy lze dovodit, že nepostačí uvedení zástupce člena - právnické osoby pouze v členské přihlášce. K doložení oprávnění zastupovat právnickou osobu-člena MAS se jeví jako nejvhodnější vystavit plnou moc písemně, i když se jedná o zastoupení při určitém právním jednání tj. při výkonu práv v MAS (zástupce v nejvyšším orgánu) a výkonu funkce člena voleného orgánu (rozhodovací orgán, výběrový orgán a kontrolní orgán).

10. dotaz:

Může být jedna fyzická osoba zmocněna k zastupování více členů MAS? Může tuto možnost MAS omezit např. v jednacím řádu? Může člena MAS zastupovat některý ze zaměstnanců MAS? Lze využít zmocnění i pro jednání volených povinných orgánů MAS, nebo tam je zvolená osoba nezastupitelná?

Deverová odpověď:

Ani právní předpis, ani Metodika nezakazuje, aby jedna osoba byla zmocněna k zastupování více členů MAS. Je však třeba respektovat ustanovení §437 NOZ který stanoví, že jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět. Ve světle této úpravy není např. možné, aby jedna osoba zastupovala členy MAS, kteří přísluší do různých zájmových skupin, neboť při hlasování v orgánech MAS mohou být zájmy jednotlivých zájmových skupin v rozporu.

Možnost omezení zastupovat více členů orgánů jednou osobou by měla být upravena ve stanovách jako předpisu, který spravuje fungování orgánů spolku. Jednací řády jsou vnitřní předpisy, které upravují podrobnosti postupu příslušného orgánu v rozsahu, na který nedopadá úprava občanského zákoníku.

Není vyloučeno, aby zmocněným zástupcem byl zaměstnanec. Je však třeba se vyvarovat možného vzniku narušení vazeb nadřízenosti a podřízenosti.

Zmocnění k zastoupení právnické osoby – člena orgánu se použije i u volených orgánů. Pokud dotaz směřuje k možnosti, zda zástupce právnické osoby může zmocnit další osobu, je třeba vycházet z úpravy §438 NOZ. Ten stanoví, že zástupce jedná osobně a dalšího zástupce může pověřit, je-li to se zastupovaným sjednáno nebo vyžaduje-li to nutná potřeba.

11. dotaz:

V případě, že nejvyšší orgán v řádně svolaném termínu nebude usnášeníschopný, mohou stanovy nebo jednací řád stanovit alternativní postup pro svolání náhradního jednání? Toho se zpravidla již nemusí účastnit nadpoloviční většina členů. Nebo je nutné vždy dodržet podmínku danou metodikou?

Deverová odpověď:

Nesejde-li se v řádně svolaném termínu usnášeníschopná většina členů MAS - spolku, postupuje se podle §257 NOZ cestou náhradního zasedání. Nestanoví-li stanovy jiný postup pro svolání náhradního zasedání nejvyššího orgánu MAS, může statutární orgán MAS nebo ten, kdo původní zasedání svolal svolat novou pozvánkou ve lhůtě patnácti dnů od předchozího zasedání nejvyšší orgán na náhradní zasedání. Z pozvánky musí být zřejmé, že se jedná o náhradní zasedání nejvyššího orgánu. Náhradní zasedání se musí konat nejpozději do šesti týdnů ode dne, na který bylo původní zasedání předtím svoláno.

Ve stanovách (nikoliv v jiném vnitřním předpise) stanovit lhůty pro svolání náhradního zasedání odlišně od občanského zákoníku např. nesejde-li se usnášeníschopná většina

do 30 minut po stanoveném termínu zahájení řádného zasedání, lze řádné zasedání ukončit a lze zahájit náhradní zasedání nejvyššího orgánu.

Na náhradním zasedání lze jednat jen o záležitostech zařazených na pořad předchozího zasedání. Usnesení může přijmout za účasti libovolného počtu členů, pokud stanovy neurčí něco jiného.

I při rozhodování náhradního zasedání musí být dodržena zásada, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nesmí mít více než 49% hlasovacích práv tzn. že se i u náhradního zasedání nejvyššího orgánu provede popř. přepočítání hlasů.

12. dotaz:

Ve standardech není uvedena usnášenischopnost. Platí obecné ustanovení občanského zákoníku o nadpoloviční většině nebo si můžeme stanovit i jinou usnášenischopnost tj. menší např. přítomnost minimálně 1/3 členů?

Deverová odpověď:

V Metodice je v bodě 3.3.3.3. stanovena usnášenischopnost nejvyššího orgánu MAS při přítomnosti nadpoloviční většiny členů. Pro ostatní volené orgány platí pravidlo § 156 odst. 1 NOZ, že kolektivní orgán je schopen se usnášet za přítomnosti nebo jiné účasti většiny členů a rozhoduje většinou hlasů zúčastněných členů. V souladu s §158 odst. 1 NOZ mohou stanovy určit usnášenischopnost vyšším počtem zúčastněných, nikoliv počtem nižším.

13. dotaz:

U stanovení kompetencí nejvyššího orgánu jsou na konci některých odrážek uvedeny závorky umožňující delegovat tuto kompetenci na jiný povinný orgán. Vztahuje se tato možnost na celou odrážku, nebo jen na její část za poslední čárkou?

Deverová odpověď:

Delegovat lze z nejvyššího orgánu na jiný povinný orgán MAS

- a) rozhodování o přijetí nebo vyloučení partnera MAS,
- b) v agendě distribuce veřejných finančních prostředků – schvalování SCLLD, schvalování způsobu hodnocení a výběru projektů, zejména výběrových kritérií pro výběr projektů, schvalování rozpočtu MAS.

Delegování se provede ve stanovách uvedením delegovaných agend ve vymezení působnosti orgánu, kterému se výkon delegovaných agend svěří – zpravidla se bude jednat o rozhodovací orgán. Ve smyslu §160 NOZ náleží statutárnímu orgánu spolku veškerá působnost, kterou stanovy, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu. Vymezení působnosti jednotlivých orgánů tedy musí být učiněno jednoznačně a určitě. Navíc dle bodu 3.3.5.4. musejí být všechny kompetence orgánů MAS jednoznačně uvedeny ve stanovách.

Orgán, kterému byly vymezené agendy delegovány, tyto agendy vykonává samostatně a nejvyšší orgán do výkonu těchto pravomocí nemůže přímo zasahovat. Nejvyšší orgán by mohl rozhodnutím o změně stanov delegované agendy příslušnému orgánu odejmout a svěřit je do pravomoci své.

14. dotaz:

Máme jako členy orgánů volit právnické osoby a do rejstříku uvádět tyto právnické osoby např. předsedou statutárního (rozhodovacího) orgánu bude obec Horní Dolní zastoupena panem Janem Novákem. Nebo můžeme zvolit fyzickou osobu Jana Nováka jako člena a předsedu statutárního (rozhodovacího) orgánu?

Deverová odpověď:

Členové volených orgánů – rozhodovací orgán, výběrový orgán a kontrolní orgán jsou voleni z členů MAS. Členy orgánů spolku tedy mohou být zvoleny i právnické osoby. Ve smyslu § 157 NOZ zmocní právnická osoba fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala. U statutárního a kontrolního orgánu se jejich složení zapisuje do spolkového rejstříku – jako člen orgánu se запиše právnická osoba a současně se запиše i fyzická osoba, která ji v orgánu zastupuje.

Ke shora uvedenému dotazu:

Členem rozhodovacího orgánu a popř. předsedou bude obec Horní Dolní - ta bude jako člen zapsána ve spolkovém rejstříku a současně bude ve spolkovém rejstříku zapsán Jan Novák jako osoba, která funkci jako zástupce právnické osoby vykonává.

Fyzická osoba Jan Novák může být zvolen členem a předsedou rozhodovacího orgánu, je-li členem MAS jako fyzická osoba.

15. dotaz:

Složení orgánů – ani veřejný sektor ani žádná zájmová skupina nesmí mít více než 49 % hlasovacích práv. Otázka: týká se pouze složení orgánů nebo i jednotlivých jednání?

Deverová odpověď:

U nejvyššího orgánu se dodržení uvedeného pravidla sleduje při každém zasedání společně se zjišťováním usnášeníschopnosti. U volených povinných orgánů MAS se dodržení pravidla sleduje při tvorbě orgánu v jeho skladbě.

16. dotaz:

Kdy začíná funkční období člena Výběrového orgánu? Okamžikem zvolení, nebo může být nastaveno jinak?

Deverová odpověď:

Funkční období člena výběrového orgánu je dle Metodiky max. jeden rok. Funkční období začíná nejdříve dnem zvolení do funkce, ne však dříve než skončilo funkční období člena zvoleného na předcházející funkční období. Ve Stanovách lze stanovit i jinak, nikoliv však zpětně.

17. dotaz:

Musí se každého hodnocení a výběru projektů účastnit všichni členové Výběrového orgánu MAS, nebo se pro danou výzvu může zapojit jen část členů (např. dle odbornosti)?

Deverová odpověď:

Podle §156 odst. 2 NOZ je možné působnost jednotlivých členů voleného kolektivního orgánu rozdělit podle určitých oborů. V takovém případě nemusí volený orgán rozhodovat ve sboru. V praxi výběrového orgánu lze tedy rozhodnutím výběrového orgánu rozdělit působnost jednotlivých členů podle určitých oborů, v nichž budou projekty hodnoceny. Takové rozhodnutí musí být doložitelné např. zápisem z jednání výběrového orgánu.

Konečné rozhodnutí o předvýběru projektů však musí výběrový orgán učinit ve sboru. Při každém rozhodnutí musí být dodrženo pravidlo, že alespoň 50% hlasů musí být z neveřejného sektoru.

18. dotaz:

Není stanoveno, zda může být kontrolní orgán tvořen pouze ze zástupců veřejného sektoru. Můžeme mít takto sestavený kontrolní orgán?

Deverová odpověď:

Pro kontrolní orgán není stanoveno pravidlo 49%. Jediným požadavkem na jeho skladbu dle Metodiky je, že musí být zvolen z členů MAS.

19. dotaz:

Všechny kompetence orgánů MAS, principy jejich jednání a přijímání rozhodnutí a způsob jejich obsazování jsou jednoznačně definovány ve stanovách nebo zakládací listině či statutu a jsou povinně zakládány do sbírky listin rejstříkových soudů. Znamená to tedy, že dokumenty musí být prokazatelně předány na rejstříkový soud k založení do sbírky listin, nebo že již musí být v této sbírce založeny a zveřejněny?

Deverová odpověď:

Statusové listiny jsou zveřejňovány založením do Sbírk listin rejstříkových soudů. Ke splnění povinnosti založit povinně zveřejňované listiny do Sbírk listin dochází předáním příslušné listiny rejstříkovému soudu k provedení založení. Lhůtu, v níž soud listinu zveřejní, již nemůže MAS ovlivnit. Předání rejstříkovému soudu může MAS prokázat přeložením kopie listiny, kterou byly soudu stanovy v digitální podobě k založení do Sbírk listin předány s razítkem soudu nebo dokladem o podání k doručení poštou nebo dokladem o odeslání cestou datové schránky.

Předání Stanov k založení do Sbírk listin při každé jejich změně je v zájmu MAS i z důvodů možných sankcí při nesplnění této povinnosti. V rejstříkovém zákoně v § 104 se za porušení povinnosti zveřejnit zákonem stanovené listiny ve Sbírc listin stanoví pořádková pokuta ve výši do výše 100.000,- Kč. Soud je však povinen nejprve dotčenou osobu k předložení listin vyzvat. Nadto § 105 rejstříkového zákona hrozbu zahájení řízení o zrušení zapsané osoby

s likvidací, a to i bez návrhu. Zákon stanovuje přísné podmínky, za kterých bude možno přistoupit k popisované sankci, a to

- opakované neplnění povinnosti předkládat listiny do sbírky listin,
- potenciál závažných důsledků pro třetí osoby, které mohou nastat v návaznosti na nepředložení listin,
- předchozí upozornění ze strany rejstříkového soudu,
- poskytnutí přiměřené lhůty k odstranění nedostatku.

Rejstříkový zákon v § 106 dále stanoví vyvratitelnou domněnku, že člen statutárního orgánu právnické osoby, která neplní povinnosti podle § 105, porušuje péči řádného hospodáře.

VI. Zájmové sdružení právnických osob

Zájmové sdružení právnických osob (dále jen „ZSPO“) je typem korporativní právnické osoby; její podstatou je členství právnických osob. ZSPO je upraveno § 20f až § 20j zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. NOZ, který upravuje jako základní typ korporátní právnické osoby spolek, úpravu ZSPO nepřevzal, neboť spolek v NOZ je právnickou osobou, v níž se mohou sdružovat i samostatně právnické osoby.

NOZ v přechodných ustanoveních v §3051 umožňuje, aby ZSPO obdobně jako obecně prospěšné společnosti i nadále existovala v režimu zrušených ustanovení zákona č.40/1964 Sb. nebo se ZSPO může transformovat na spolek.

Agenda ZSPO byla po 1. 1. 2014 předána z krajských úřadů na rejstříkové soudy a ZSPO jsou zapsány ve spolkovém rejstříku. Ve věcech spolkového rejstříku platí pro ZSPO totéž, co pro spolky (viz bod III Zápis spolku ve spolkovém rejstříku)

Z hlediska Metodiky je režim ZSPO obdobný jako u OPS. Protože členy ZSPO mohou být pouze právnické osoby a není připuštěno členství fyzických osob, konstruuje se MAS jako organizační složka ZSPO, v níž jsou zapojeni jak právnické osoby jako členové ZSPO, tak partneři – fyzické osoby na základě partnerských smluv. Organizační složka je do struktury ZSPO zapojena stejně jako je tomu u OPS. Musí být jako organizační složka upravena na stanovách ZSPO.

ZSPO se může transformovat na spolek. Rozhodnutí o změně právní formy učiní nejvyšší orgán ZSPO. Integrální součástí tohoto rozhodnutí jsou stanovy spolku – pro jejich obsah platí vše, co je uvedeno shora ve vztahu ke stanovám spolku. Při změně právní formy nedochází k zániku ZSPO, pouze se mění jeho právní poměry – fyzické osoby organizované v organizační složce se stanou členy spolku. Zůstává zachováno identifikační číslo, transformace nemá vliv na platnost právních vztahů s 3. osobami, uzavřených ZSPO.

VII. O autorovi

JUDr. Lenka Deverová, advokátka

Členka Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
Vysokoškolský učitel na katedře studií občanské společnosti fakulty humanitních studií
Univerzity Karlovy

Použité předpisy:

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1303/2013

Použitá literatura:

- Právnické osoby v novém občanském zákoníku, komentář, Nakladatelství C.H.Beck, 2013, Svejkovský/Deverová a kol.
- Komentář k občanskému zákoníku, díl I., Nakladatelství Wolters Kluwer ČR, 2014, Švestka, Fiala, Dvořák a kol.